

VELIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vokiečių Susirinkimas Šiauliuose

„Deutsche Zeitung im Ostland“ (VIII.28) rašo, kad Šiauliuose buvo surengtas vokiečių nacionalsocialistų partijos vietinių grupė narių susirinkimas, kuriame kažkoks pareigūnas Schmidt kalbėjęs apie „vokiečių šalininkus Rytuose“. Jis išvaizdavo, kad „visos Europos geramųjų tautos“ sudarancios vieną tautą. Anglai irgi esą geramieji, bet jie ištisus šimtmečius buvo auklėjami „svetimame pasaulyje“, todėl dabar jie stovi „tuoje pusėje“. Kalbėtojas patvirtino ir Amerikos Jungtinių Valstijų Prezidentą Rooseveltą, kuris atėjęs į valdžią vienu metu su Hitleriu, bet Rooseveltas nieko nepasiekęs ne vien todėl, kad jis negalįs „lygintis su fuchneriu“, bet ir todėl, kad „amerikiečiai nėra jokia tauta.“

Europos germaniškos tautos turincios „didelę misiją Rytuose“. Rytai esą pasidarę „geramųjų likimu.“ Čia germanai ištisus šimtmečius kovoje „prieš Ariją“. Šioje kovoje vokiečiai turi „teisę į vadovavimą“, nes jie daugiausia pakelią aukų. Vokiečiai neturį pakartoti kitų užkariautojų laidos ir nesulieti su vietinėmis tautomis. Partijos uždavinys esąs tautai „visomis priemonėmis sukludyti“.

Po šių išvedžiojimų kalbėjo vokiečių komisaras Šiauliuose Gewecke. Jis, kreipdamasis į prezidentą, pareiškė: „Buk Tamsta tikras, kad mes šiuos nurodymus supratome ir savo tolesniais darbe jais vadovausimės“.

— Iki spalio m. 3 d. Lietuvoje, vokiečių generalinio komisaro įsakymu, turėjo būti surašytas visos vietos, avys ir — bitės.

— Pasak „Kauener Zeitung“ Vilniuje esąs iškeltas Vokietijos herbas-aras. Jis esą pastatytas tokioje aukštumoje, jog matosi visame mieste.

— Tiems Lietuvos gyventojams, kurie nerupestingai apšaudė butus nakties metu, uždrausta iš viso naudotis šviesa. Ne įtraukti į specialinį „juoda-juo sąrašą“.

— Spaudos žiniomis, Vilniuje, Oškiečienės aikštėje, nukirstas medis, kurio amžius skaičiuojamas bent 500 metų. Šis medis yra „pagarsėjęs“, kai rusų carų general-gubernatorių Muravjovas — Korikas liepė jam jo šakų pakarti 12 žmonių, dalyvavusių 1863 metų sukilime prieš — Laukuvą. Gudausko ukyje, Remžinių kaime, kilo gaisras. Sudėję šio ukininko tvartai ir joms bei pašarui skirtos daržinės. Ugnyje žuvo ir ukių padargai. Gaisras kilo iš negyvenamojo namo.

— Iki spalio m. 3 d. Lietuvoje, vokiečių generalinio komisaro įsakymu, turėjo būti surašytas visos vietos, avys ir — bitės.

— Pasak „Kauener Zeitung“ Vilniuje esąs iškeltas Vokietijos herbas-aras. Jis esą pastatytas tokioje aukštumoje, jog matosi visame mieste.

— Tiems Lietuvos gyventojams, kurie nerupestingai apšaudė butus nakties metu, uždrausta iš viso naudotis šviesa. Ne įtraukti į specialinį „juoda-juo sąrašą“.

— Spaudos žiniomis, Vilniuje, Oškiečienės aikštėje, nukirstas medis, kurio amžius skaičiuojamas bent 500 metų. Šis medis yra „pagarsėjęs“, kai rusų carų general-gubernatorių Muravjovas — Korikas liepė jam jo šakų pakarti 12 žmonių, dalyvavusių 1863 metų sukilime prieš — Laukuvą. Gudausko ukyje, Remžinių kaime, kilo gaisras. Sudėję šio ukininko tvartai ir joms bei pašarui skirtos daržinės. Ugnyje žuvo ir ukių padargai. Gaisras kilo iš negyvenamojo namo.

— Iki spalio m. 3 d. Lietuvoje, vokiečių generalinio komisaro įsakymu, turėjo būti surašytas visos vietos, avys ir — bitės.

— Pasak „Kauener Zeitung“ Vilniuje esąs iškeltas Vokietijos herbas-aras. Jis esą pastatytas tokioje aukštumoje, jog matosi visame mieste.

— Tiems Lietuvos gyventojams, kurie nerupestingai apšaudė butus nakties metu, uždrausta iš viso naudotis šviesa. Ne įtraukti į specialinį „juoda-juo sąrašą“.

— Spaudos žiniomis, Vilniuje, Oškiečienės aikštėje, nukirstas medis, kurio amžius skaičiuojamas bent 500 metų. Šis medis yra „pagarsėjęs“, kai rusų carų general-gubernatorių Muravjovas — Korikas liepė jam jo šakų pakarti 12 žmonių, dalyvavusių 1863 metų sukilime prieš — Laukuvą. Gudausko ukyje, Remžinių kaime, kilo gaisras. Sudėję šio ukininko tvartai ir joms bei pašarui skirtos daržinės. Ugnyje žuvo ir ukių padargai. Gaisras kilo iš negyvenamojo namo.

No. 49-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., GRUODZIO 5-tą, 1942 M. Kaina 5 centai VOL. XXIII

PERGALE SVYRA ALIJANTU KRIPTIN

SMUGIO SAJUNGIEČIAI LAIMI KARĄ PO VIENERIŲ METŲ PERLŲ UOSTO

Washington, D. C. — Bėgy 52 savaitė, kurios vieniems metams po gruodžio 7-tos 1941 — Perlų Uosto smugio dienos, Sąjūnytų Tautos laimi karą, Prieš dvylika mėnesių Japonijos lėktuvai išmetė bombas ir torpedas ir sukėlė juodų dūmų ir raudonų liepsnų virš Perlų Uosto, didžiosios amerikonių laivyno bazės, raktas į Pacifiko juras. Tuo laiku ir kelis mėnesius po to įvykio, viskas ėjo prieš tas šalis, kurios tapo Sąjūnytomis tautomis. Toms šalims buvo sunku, jos tegalėjo užimti apsigynimo stovį ir nebuvo jokios vilties, kad galės laisvai savo pačių smugius smogti.

pirmiau buvo užblokuotas neperžengiamų kliučių. Niekas netikėjo, kad taip greit toks pasikeitimas galėtų įvykti.

IŠ LIETUVOS

— Lietuvoje išleistas įsakymas, pagal kurį apskričių viršininkai, valsčių viršaičiai ir kaimų seniūnai yra atsakingi už tai, kad ukininkai surinktų derlių ir įdirbtų laukus. Tie ukininkai, kurie neturi pakankamai darbo jėgos, gali reikalauti pagalbos iš kaimynų. Valsčių viršaičiams suteikta teisė siųsti gyventojus tokiai talkai privalo būti budu. Talkoje turi dalyvauti ne tik ukininkai, bet ir valsčiaus ribose esančių miestelių gyventojai.

GRUODŽIO 15 TĄ PASKUTINĖ DIENA GAUTI KARO PADALINIMO KNYGUTĘ NO.1

Pagal naujus OPA patvarkymus, gruodžio 15-tą dieną gauti Karo Padalinimo Knygutę No. 1 (cukraus ir kavos), nes kitą mėnesį be pirmos knygutės niekas negalės gauti antros knygutės, kuri bus reikalinga dėl nupirkimo kitų daiktų apart cukraus ir kavos. Antroji knygutė įeis galėn sausio mėnesį. Šis naujas įstatymas liečia visus žmones, kurie dėl įvairių priežasčių neužsiregistravo pereiną gegužės mėnesį, o kurie užsiregistravo, bet negavo knygutės užtai, kad turėjo per daug cukraus. Tie, kurie užsiregistravo, bet negavo cukraus dabar gaus aną knygutę. Tie kurie pametė savo knygutę, turės padaryti pareiškimą, pasirašyti ir prisiekti prieš Notarą. Vėliau bus pranešta koki reikmenys bus padalinti pagal antrą knygutę. Pagal OPA patvarkymą, po gruodžio 15-tos dienos sekančios ypotos galės registruotis del numerio pirmo knygutės; tie kurie gyvena kitose šaly; tie kurie tarnauja ginkloutose jėgose, bet nevalgo kareivinėse kaip budavojai; tie kurie buvo paleisti iš ligoninių ar kitur; teipi kudičiai, gimę po gruodžio 15-tos dienos. Visi turi užsiregistruoti ne vėliau 30 dienų po savo sąlygų pakeitimo.

BOSTONO MIESTAS LAIKO TARDYMĄ DEL BAISAUŠ GAIŠRO

Boston, Mass. — Miesto ir valstijos viršininkai šią savaitę nagrinėjo gaisu gaisro įvykį, laike kurio mirė 492 žmonės, sužeista 173 asmenys. Pereiną šeštadienio vakarą, vėlai, buvo susirinkusi tukstantinė minia „Cocoanut Grove“ naktiniame klube, tikslu pasilinksinti del vienos ar kitos priežasties. Tuo laiku, kada vieta buvo pilnutėlė, Stanley F. Tomaszewski per neatsargumą padegė palmių medį ir staiga visa vieta ant syk užsidegė. Kada teip umai pasirodė ugnis, kilo baisi panika, nervus draskantis riksmas ir mirštančių šauksmai. Didžiama žmonių bėgo prie tų durų, per kurias inėjo, tos durys užsikimšo ir kilo baisi netvarka. Daug žmonių šiaip teip per laimę išsigelbėjo, bet pusė jų greitai žuvo, vieni nuo ugnies, kiti nuo dūmų ir nuodijančių dujų, dar kiti prigėrė, kada — ugnegesiai iš vamzdžių smarkiiai pylė vandenį užgesyti. Gaisre žuvo netoli du šimtai aukšto mokslo kariškių, žuvo ištisos šeimos, jaunų kudičių tėvai da teip umai pasirodė ugnis, jaunavedžiai ir daug kitų.

GAL KAINUOS 10 BILIJONŲ KAS METAI DEL DARBŲ PO KARO?

New York, gruodžio 4-tą — Stewart McDonald, „Maryland Casualty“ apdraudos kompanijos viršininkas, Baltimore, Md., sakė, kad Washingtono planuojama milijoniška viešų darbų projektu programa, kurią įvykdyt, rekės išleisti apie dešimtis bilijonų dolerių kas metai per pirmuosius penkis metus po karo užbaigimo. McDonald, kurs pirmiau buvo Federalis Namų Ad-

PAAIŠKINIMAS DEL APDRAUDOS MOKESČIŲ IŠMOKĖJIMO

Iš priežasties pasikartojančių užklausimų kaslink Seno Amžiaus ir Palikimų apdraudos mokesčių čekių del lapkričio mėnesio, John F. Hardy, Social Security Board direktorius skelbia sekantį pranešimą:

Izdo Departamentas praneša, kad siuntimo dieną pakeitus, visi čekiai del lapkričio mėnesio dabar jau pašte ir turėtų būti priimti sekančiose keliose dienose. Jeigu asmuo, kuriam turi ateiti tokie čekis negautų jį trumpą laiką nuo šiandien, tai jis turi tuojaus pranešti į artimiausią Social Security ofisą. Ateity irgi pasiuntimo diena bus pagal šitą naują patvarkymą ir sykiu su lapkričio mėnesio čekiu, bus ir pranešimas del naujos tvarkos.

— „Deutsche Zeitung im Ostland“ (IX.10) deda tokią žinią: „Iš vokiečių prekinų baidokų Kauno uoste šiomis dienomis dezertavo du lietuvių jureiviai: Andrius Gankovas ir Vladas Mudzevičius. Pastarasis buvo paimtas tarnybon vienas karinės įstaigos Rytų Prusuose. Abu dezertyvai neturi asmens dokumentų ir policijos yra ieškomi.“

— Vokiečių komisaras Šiaulių srityje Gewecke lankėsi Tauragėje. Šia proga jis pareiškė, kad geležis busianti skiriama tik tiems ukininkams, kurie „geriausiai“ atliko maisto ir kitokių produktų pristatymo prievolę.

AR MES KENKIAME AMERIKAI RINKDAMI AUKAS LIETUVOS ŽMONIŲ GELBĖJIMUI?

Roosevelt Pats Globoja Karo Nukentėjusių Šelpimo Fondus

Tarp kitokių klaidinimų ir tikslų kenkti Lietuvoms gelbėjimo darbams Amerikos Lietuvių tarpe eina ir tokie gandai: Esą, dabar rinkdami aukas Lietuvai gelbėti mes „kenkiam“ ar sudarom „kompeticiją“ pačiai Amerikai jos karo pastangose! Kas tokius gandus platina ir kas jiems patiki? Platina daugiausia Lietuvių tautos priešai, jos išgamos, kurie nori kad Lietuvai tauta badu, ligomis išnyktų, o jų žemė vėl kaip šaranciai nusiaustų puslankiniai Maskvos siunčiami Rusai bolsėvikai. Geri Amerikos patriotai, bet mažai protaujanti ar mažiau turį laiko dalykus tēmyti, tokias kenksmingas mintis tuoj ima sau į galvą ir skleidžia toliau. Kaip pasirodo, net mūsų profesionalai — net advokatai, kurie rodo turėtų daugiau žinoti, — prisideda prie tramdymo mūsų visuomenės nuo gelbėjimo Lietuvos tikėdami jog Lietuvių duodami keli doleriai ir metus Lietuva gelbėti ar nuo karo nukentėjusiems šelpiti sudarys baisią „kompeticiją“ Amerikos valdžiai ir pakenks Amerikai karą laimėti! Na, o tiems, kurie verčiau niekias numes dolerį negu pasigailės karo nuvargintų savo brolių, kaip tik tokių padaršinimų ir reikia! Jie neaukos Lietuvai

DIDŽIAUSIAS MUŠIO LAIVAS BUS NULEISTAS VANDENIN

Philadelphia, gruodžio 4. — Sunkiausias ir didžiausias mušio laivas kada nors buvo pabudavotas, bus nuleistas vandenin šį pirmadienį Philadelphia laivyno budavojimo įmonių. Tai bus minėjimas metinių sukaktivių nuo Perlų uosto užpuolimo. Laivas bus pakrikštytas New Jersey vardu, su virš 45,000 tonų talpos. Kitas mušio laivas, Iowa, buvo pabudavotas pereiną rugpjūčio mėnesį, New Yorko laivų budavojimo įmonių. Šiam naujam New Jersey laivui Ateiy irgi pasiuntimo diena ponia Charles Edison.

rupestis turi būti — pirkti Karo Bonus ir pirkti jų kuodaugiausia; dirbti karo reikmenų dirbtuvėse įtempančiai ir sąžiningai; nemėtyti pinigų po karčiamas, visokiems mažmožiams, ir apsisukus nešnekėti, jog tie, kurie aukoja dolerį-kitą Lietuvos reikalams „kenkia“ Amerikai... Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba Dr. S. T. Tamošaitis, Pirm. K. S. Karpis, Sekr. 6028 Superior Avenue Cleveland, Ohio

...UTE o Solo
...IENE dos Palaikymui t, ...cio (Nov.) 28-tą ...s valandos: vakarais ...irinks nelaukiant 7 ...nta Vernon g-vės ...ass. ...ogramu ir kalbomis ...bis žurnalistas ...utė Rupkiūtė. Bu ...riduot Am. Lietuvių ...ko prieš parengimą ...t taksas. ...Rengimo Komitetas ...EKSTRA! mai Pardavim ...OS SEIMOS NAMAS ...it gatvės, arti krautu ...lor ir bažnyčios. Seim ...riai, garadzius, daug ...aina \$4500, geros išpa ...LŲ SEIMYNU NAMAS ...6-6 kambariai, vis mo ...i patogumai, paskyti ...i, „tile“ maudynės ir l ...arų garadzius, daug b ...uoma \$65, ir \$65 mē ...aina \$13000, geros iš ...U SEIMYNU NAMAS ...June Street 7-7-7 kam ...3 paskyri šildytuvu ...dermiški įtaisymai. Ka ...0. ...S INVESTIMAS b ...tynų murinis namas ...ituvės. Nuomos perna ...er metus. Kaina \$850 ...lima mainyti ant fo ...ir daugiau namų p ...lyse mieste. ...A. BLAZYS ...60ln St. Dial 6-4864 ...RON RADIO CO. ...LINIAI PILNAS ...rio Naminių ...iai Rankandy ...iai Pasirinkimas ...Trumbull Street ...Worcester, Mass. ...istatomi į Namus ...ir Importuoti Gėrym ...ard Vanover's ...CKAGE STORE ...Visokius Alkoholinius ...Lietuvišką Valstybinę ...ctinę, Vyną ir Alų ...LLBURY GATVĖS ...Tel. 2-3381 ...NSKAS ...ORIUS ir Naktį ...intą Kainą ...imo Įstaiga Tel. 5-5898

LIETUVIAI AMERIKOJ

V. M. Klausutis

WORCESTERIO LIETUVIAI

Jų Ukinio ir Kultūrinio Gyvenimo Pažanga Įtekinga Sveičiui iš Kitos Kolonijos Atvykusiam.

SESTADIENIO vakare, 28 d. lapkričio, teko man proga dalyvauti labai šauniam Worcesterio lietuvių visuomenės veikėjų bankiete "A. L." naudai surengtam A.L.P. Klube. Kadangi mano ryšiai su Worcesterio lietuviams buvo nutraukti per apie 20 metų iš Worcesterio išvykus, tarsi šio miesto lietuvių veikėjai mane pasitikę priėmė kaip svečią. Dėja, man jie visuomet buvo artimesni negu kitų kolonijų lietuvių, nes iš Lietuvos atvykęs į Worcesterį aš užaugau gyvendamas tarpe jų. Šiame mieste gludi mano jaunystės dienelių gyvenimo įspūdžiai, atsiminimai šios kolonijos lietuvių tautinės, kultūros ir politinės veiklos kuri buvo labai dramatinga laike kovų už Lietuvos nepriklausomybę ir laike atstatymo Lietuvos valstybės. Teko man aktualiai toje veikloje dalyvauti ir tankiai vadovybės rolę lošti. Tada Worcesterio miestas visuomet buvo ir tebėra tarsi mano naujos tėvynės tėviškėlė, jo lietuvių, tarsi mano artimieji draugai ir susiedai.

Dėja, per dvidešimtmetį daug atmainų čia įvyko, daug mano pažinstamų veidus pažinstu, bet pavardžių neatsimenu savo mylimųjų Worcesterio lietuvių. Vienok jie mane pasitikę sveikina—manęs nepamiršo nepasaito, kad labai retai aš juos aplankau. "Amerikos Lietuvis" leidėjas p. G. A. Kyba, p. A. Blažys, p. A. Šablinskas, p. J. Krasinskas, p. A. Dailys, Kamandulis ir Endzelis bankieto rengėjai ir bendradarbiai, prieteliai "A. L." mane pasitiko, salė kupina svečių, virš pora šimtų žmonių visokio amžiaus darė man malonų įspūdį. Aš nesitikėjau, kad "A. L." turi tiek daug savo šeimos narių veikėjų, bendradarbių tarpe vietos lietuvių veikėjų, pramonininkų ir profesionalų. Kiek vėliau atėjo p. J. Dvareckas, žymus veikėjas pramonininkas, p. A. Kriaučialis, p. Poškus ir kiti mano pažinstami ir praityje kolegos, juristas A. Miller (Miliauskas) su savo žmona.

Rimtai Organizuoti Šio Miesto Lietuviai

Tenka pasakyti, kad Worcesterio lietuvių bene bus viena iš rimčiausiai susitvarkiusi lietuviška kolonija ir kultūriškai toliau pažengusi, rimtai susiorganizavusi, turi dvi parapijas ir gražias bažnyčias, didelį turtingą klubą su trijų aukštų rūmais ir gražų vasarnamį prie Quinsigamond ežero, kuris žavi visus šio miesto gyventojus. Lietuviai individuališkai gerai ukiškai prisigyvenę, išauklėję savo jauną kartą lietuviškai negu kitų miestų lietuvių, turi daugybę pramonininkų ir profesionalų inteligentų. Čia veikia pramonininkų— profesionalų są-

Tikrai Worcesterio lietuvių sveetingi, svečių žavi savo lietuviška sąvoka ir nuotaika, lengvai pastebima jų kultūriško ir ukiško gyvenimo pažanga, lietuviško idealo ir lietuviškų tradicijų pasireiškimai jų gyvenime, veikloje ir tokiuose viešuose rengimuose. Muzika griežė ligi svečiai susėdo prie stalų gražiai papuoštų ir gelėmis padabintų, pagaliaus suskambėjo ir nuaidėjo trimito aidas, prasidėjo vakarienė ir bankieto programos.

Programo vedėjas, gerb. p. A. Blažys, žymus vietos lietuvis inteligentas per garsiakalbį pasveikins svečius, pasakės savo ižanginę kalbą nušviesdamas bankieto tikslą, paprašė kalbėti p. A. Šablinską, bankieto rengimo komisijos pirm., kuris savo kalboje pareiškė savo pasitenkinimą, kad vietos lietuvių išlaiko savo lietuviškas tradicijas, susirenka ir užjaučia kilniems lietuviškiems tikslams.

Svečiai laike bankieto buvo geroje nuotaikoje, nes endikų vakarienė buvo gera, nestigo visokių gėrimų, programos gražus su dainomis ir kalbomis. Kalbas pasakė šie vietos veikėjai: žymus Worcesterio lietuvių veikėjas juristas p. Miller, pramonininkas p. Duda, J. Dvareckas, "A.L." leidėjas p. Kyba. Jų kalbose buvo reikiama pageidavimai ne tikai rupintis mūsų lietuviškos spaudos palaikymu Amerikoje, bet šiame momente lietuviškos politinės veiklos išvystymu ir tautinės vienybės lietuvių visuomenei idant pasirengus išvaduoti Lietuvą, kad padėjus savo viengėnais Lietuvoje atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Žodžiu, Worcesterio lietuvių nepamiršo savo senos tėvynės Lietuvos, nori jai suteikti pagalbą po karo, susėlikti jos badu mirstančius gyventojus. Šioje sąvokoje aš mačiau Worcesterio lietuvių ne tikai pilnutėlėje sąvokoje ir patriotingoje dvasioje, bet turinčius ryžtingą valią rupintis mūsų tautos ateities reikalais. Šis malonus įspūdis džiugino mane.

Svečiai laike bankieto buvo geroje nuotaikoje, nes endikų vakarienė buvo gera, nestigo visokių gėrimų, programos gražus su dainomis ir kalbomis. Kalbas pasakė šie vietos veikėjai: žymus Worcesterio lietuvių veikėjas juristas p. Miller, pramonininkas p. Duda, J. Dvareckas, "A.L." leidėjas p. Kyba. Jų kalbose buvo reikiama pageidavimai ne tikai rupintis mūsų lietuviškos spaudos palaikymu Amerikoje, bet šiame momente lietuviškos politinės veiklos išvystymu ir tautinės vienybės lietuvių visuomenei idant pasirengus išvaduoti Lietuvą, kad padėjus savo viengėnais Lietuvoje atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Žodžiu, Worcesterio lietuvių nepamiršo savo senos tėvynės Lietuvos, nori jai suteikti pagalbą po karo, susėlikti jos badu mirstančius gyventojus. Šioje sąvokoje aš mačiau Worcesterio lietuvių ne tikai pilnutėlėje sąvokoje ir patriotingoje dvasioje, bet turinčius ryžtingą valią rupintis mūsų tautos ateities reikalais. Šis malonus įspūdis džiugino mane.

Junga, kuri lošia svarbią rolę lietuvių gyvenime. Taipgi Worcesteriečiai labai laimingi turėdami savo laikraštį "Amerikos Lietuvis", kuris teikia jiems didelę prestižą vietos miesto gyventojų tarpe ir sudaro sąlygas jiems rimčiau ir pavydingiau veikti su laikraščio pama. Jie turi daugiaų progų savo veikimui ir gyvenimą reklamoje kaip veidrody parodyti lietuviško pasaulio visuomenei. Žodžiu, ši lietuviška kolonija esa centras visų Naujos Anglijos valstijų lietuvių, konkuruoja su seniausiu buvusiu lietuvišku centru Bostonu.

LIFE IN THE ROAR by KANE

Šis įspūdingas bankietas, jame dalyvavę vietos lietuvių visuomenės veikėjai vyrai ir moteris savo nuotaika, sąvoka ir pareiškimais savo kalbose sudarė man įspūdį, kad Worcesterio lietuvių užima bene pirmutinę vietą po Bostono lietuvių Naujoje Anglijoje ir neabejoju, kad laikai bėgant jie nukonkuruos Bostono lietuvių koloniją savo kultūrinės ir ukinės pažangos gyvenimo gražiais pastatais, veikimo pavyzdžiais.

Malonus Faktas Ryškiai Pastebimas Sąryšy su Laikraščio Rimtu Rėmimu

Po pietų laike pasilinksminimo ir pasitarimų su veikėjais aš turėjau progą patirti Worcesterio lietuvių veikėjų sąvoką sąryšy su jų laikraščio "Amerikos Lietuvis" ir kitų mūsų spaudos organų šiais laikais problemomis. Jie man pareiškė, kad jie labai susidomėję mūsų spaudos palaikymo reikalais, jiems rūpi išlaikyti jų vienintelį laikraštį "Amerikos Lietuvis" kuris lošia labai svarbią rolę ne tikai jų vietiniam gyvenime, bet visų Amerikos lietuvių gyvenime. Nepaisant to, kad kartais mums nelengva sutikti su leidėjo nuomonėmis, arba, mes tarpe savęs turim nesupratimų, bet visviena mes šiame reikale — laikraščio palaikyme turime vienodą nuomonę, jo palaikymu rupinamės — pareiškė p. J. Krasinską, jo pareiškimui pritarė p. Šablinską, p. Dvareckas ir kiti veikėjai.

Nenuostabu, "Amerikos Lietuvis" vienintelis mūsų spaudos organas Amerikoje kuris savo lietuviška sąvoka, kilniu lietuvišku idealu ir lietuviškomis tradicijomis, savo nepartine nuotaika išsiskiria iš kitų mūsų laikraščių, jis tarnauja visiems lietuviams vienodai, jis plačios visuomenės laikraštis. Jo paskirtis ir taktika, jo pasaulėžiūra kitokia negu srovinių spaudos organų, kurie savo pasaulėžiūra siauri, ne visiems lietuviams malonus, nevisiems tarnaujant, laikraščiai, kurie tarnauja siaurų srovinių grupelių idėjoms tankiai nesuderinamoms su mūsų tautos idėja ir lietuviška sąvoka. Tada "Amer. Lietuvis" išsiskiria ir stovi aukščiau kitų spaudos organų, vedamas tiesiu lietuvišku keliu, lietuviškoje sąvokoje ir propaguoja lietuvišką idealą, tautinės vienybės idealą,

jame mes matome visų Amerikos lietuvių veiklą ir gyvenimą kaip veidrody.

Sitokią sąvoką turi Worcesterio lietuvių mūsų laikraščio įvertinimo klausime bei supratime savo laikraščio pozicijos ir jo naudingumo mums, Amerikos lietuviams, taipgi ir Lietuvai. Todel neabejoju, kad "Amerikos Lietuvis" turi geresnes progas

IŠ BRAZILIJOS GYVENIMO

PABRANGO MAISTO PRODUKTAI

Sao Paul mieste ir visoj Brazilijoj žymiai pabrango maisto produktai, o ypač techniški išdirbiniai. Šiomis dienomis jaučiama didelė stoka benzino, žibalo ir aliejaus. Privačiams automobilių savininkams parduodama tik po penkis litrus per dieną, o sunkiesiems karams — po 15.

SAVANORIAI Į ANGLIJĄ

Iš visos Brazilijos teritorijos daug lenkų vyksta savanoriais į Angliją kariuoti prieš vokiečius. Čia lenkų konsultuose suregistruoti visus lenkų piliečius nuo 17 ligi 42 metų amžiaus. Sako, kad greitai laiku užregistruotieji vyrai bus mobilizuoti karui. Kai kurie, kitos nuomonės, žada slapta išvažiuoti į ser-tonus, kur dar nepasiekė brazilškos civilizacijos pėdsakais, ir ten išvengti karo prievolės.

POETAS BIZNIERIAUJA

Poetas Kostas Činčikas-Lietuvis paskutiniu laiku redagavęs Sao Paulo mieste ėjusį savaitraštį "Lietuvis" ir ten išleisdamas dvi poezijos knygas, pastaruoju laiku dirba viename lietuviškame "Hotel Des Viajantes" vieš-

gyventi ir dirbti mūsų tautos naudai negu kiti sroviniai laikraščiai, kurie nors lietuviškai kalba, bet ne lietuviškai protauja, kurie ne del lietuvių tautos visuomenės ir LIETUVOS naudoms tarnauja, bet Maskvos ar Romos reikalais rūpinasi, kurie tankiai savo siauro srovinio tikslui vedami skaldo mūsų žmones, tarnauja svetimiams idealams ir tikslams. Toki laikraščiai, kaip esu patyręs iš kolonijų lietuvių veikėjų pastaruoju laiku, išskiriami ir neigiamai vertinami visų nesrovinių lietuvių, nes jie sėja sėklą demoralizacijos ir srovinės neapykantos, politinės svetimias idėjas propaguoja. Šią mūsų spaudos organų srovinę sąvoką rimtai ir teisingai įvertina Worcesterio lietuvių, todėl jie rūpinasi savo laikraščio palaikymu, nes jie aiškiai mato, kad jis tarnauja lietuviams, Lietuvai, kad jis propaguoja tautinę vienybę, kritiškai įvertina blogus elgesius mūsų srovinių lietuvių, kurie nesuderinami su mūsų tautos idėjoms ir kilnioms lietuviškos tradicijoms ir su mūsų organizacinio ir kultūrinio gyvenimo veikla bei pažanga.

Šie įspūdžiai mano patirti šiame Worcesteriečių lietuvių bankiete mūsų spaudos rėmimo klausime bei spaudos organų įvertinimo reikale, mane ne tikai džiugina, bet paliko man įspūdį, kad Worcesterio lietuvių, kurie eina tiesiu lietuvišku keliu, kurie nepasiduoda lengvai svetimų idėjų "vėjams" blaškyti, sroviniai demoralizacijai, galės išlaikyti ne tikai savo laikraštį, bet savo gražiai sukurtą lietuvišką organizacinį gyvenimą ir visus lietuviškus pastatus ir stovės Amerikos lietuvių gyvenime kaip viena iš pavydingiausių lietuviška kolonija. Todel, sakau: valio! Valio! jums Worcesterio lietuvių! Budėkit, dirbkit darbą mūsų tautos labui eikite keliais Dr. Kudirkos, Dr. Basanavičiaus nurodytais, branginkite tautinę vienybę, remkite savo laikraštį, vieningai lietuvišką gyvenimą savo kelkite ligi aukščiausio laipsnio.

BRAZILIJOS LIETUVIAI KULTUREJA

Pernai, t. y., 1942 m. Brazilijos valdžiai išleisdamis svetimšaliams varžyti įstatymus ir uždraudus spaudą bei betkokią veikimą lietuviška Brazilijos padangė aptemo. Visi laikraščiai bei spauda liko uždaryta. Šiek tiek veikta tik kai kurios dar organizacijos, k.: "R. L. K. Bendruomenė" su savo chorą "Vyčiai", Brazilijos Lietuvių Sąjunga, kuri, be kitko, išlaiko kelias lietuviškas mokyklas ir retkarčiais surengia mokyklų naudai vaidinimus. Aktyviausia iš visų šių lietuviškų organizacijų pasirodo "L. M. M. Rytas", kurio iniciatyva šiuosmet kovo mėn. buvo surengtas toks vaidinimas, kokio gal nuo Kristaus gimimo nebuvo vaidinta nė vienoje pasaulio šalyje. Publikoje dalyvaujant mažamečiams ir vaikams, buvo rodoma kažkokios komedijos ar tragedijos dviejų asmenų lytinis aktas. Tokia parnografijos scena pasišlykštėjo visi dalyviai. Tai bent kultūreviome!

ŽUSTANTI KOLONIJA

Šiuo vardu tikrai galima vadinti Brazilijos lietuvių koloniją, kurios nariai — lietuvių metai po metų baigia išstatėti. Nė vienoje Pasaulio šalyje mūsų broliai nėra tiek išglebę, kiek Brazilijoje. Vyrai per dienas ir naktis girtuokliauja, o moterys, paleistuvai ir "bišiais" pralošia paskutinius pinigus. Retą Brazilijoj rasime lietuvių šeimą kuri nebūtų persikyrusi, iškrikusi. Vyrai žmonas, o žmonos vyrus keičia lyg čigonai arklius. Retas tėvas bei motina kalba į savo vaikus lietuviškai — dauguma vis portugaliskai. Gal dėl to čia taip yra, kad dauguma mūsų kolonijos narių atvyko beraščiai, nesusipratėlai.

Grigoriejevo ir Mosvetovo Byla

Neseniai New Yorko Aukščiausiam Teisme turėjo būti nagrinėjama byla prieš naujuosius lapelį "The Hour" ir jo redaktorių Albert E. Kahn. Skundėjai buvo Nikifor Grigoriev, arba kaip jį šisai savo pravarde rašo Nikifor Hrihorijiv, ukrainietis, ir Fedor Mosvetov, rusas.

Gruodžio 13 d., 1941 m., "The Hour" skelbė buk grupę vyrų

P. A. Lankinikas, M.D.
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. 3-0340 ir 5-9077
Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 popietį, nuo 7 iki 8-30 vakarais
Sekmadieniais ir švenčių sulig susitarimo
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaisnora, M.D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 popietį ir nuo 6-8 vakarais
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
TEL. 5-7810
67 Providence g-rės, Worcester

GRAY'S SYRUP
RED SPRUCE GUM
It has been proved that this syrup relieves the most distressing coughs, colds, and whooping coughs. It is a natural product of the forest and is entirely free from any harmful ingredients.

Dr. Lariviere
Porous Plaster
For over half a century have been used fully in the relief of muscular pain due to strain or cold. The soothing properties of the plaster in Dr. Lariviere's Plaster make the information from the following testimonial most reliable.

Mothersill's
Quickly Relieves
Coughs, Colds, Sore Throats, Whooping Cough, and all other respiratory ailments.

Oriental Cream
The cream to use before the evening dance. No rubbing after use. It will give you a soft, smooth skin.

Watch Your Kidneys
Help Them Cleanse the Blood of Harmful Body Waste
Your kidneys are constantly working to cleanse the blood of harmful body waste. If they become weak, you will feel tired, nervous, and have aching joints.

DOAN'S PILLS
For Backache, Rheumatism, and Kidney Trouble

atstovaujančių nekurią ryšių su Lietuvos valdžija, kurios išvėlyvą susispylė apie organizaciją vadinamą "Comitatus for Promotion of Democracy" tikslu remimo Jungtinių Valstijų apsigimime prieš nacizmą ir fašizmą; tikslų išreikšime. Amerikos valdžiai ištikimybė. Bet taip rašė "The Hour", ir tarp tarpe buvo žmonių, kurie pasirodė kauja Hitleriui ir fašizmui. Amerikos lietuvių vardai buvo sekanti: Nikifor Grigoriev, Fedor Mosvetov, J. Bagočius, Victor Chernov ir kiti. Šitie žmonės buvo įrašyti į sąrašą, kuris buvo pateiktas į JAV. Vadytams ir protavimams, tikrųjų varo pro-nacijų ir fašizmo propaganda.

Grigorievą ir Chernovą išaukštino pavadinimo vokiečių agentais. Čia novos buvo pirmas, kuris atėjo po "The Hour", kad šmeižtų ir išaukštų, arba patrauktų iš sąrašo. Vėliau, ar redaktorių atsakymai. "The Hour" nieko neatsakė ir įtarimą atsaukė prieš Chernovą. Bet prieš Grigorievą ir Mosvetovą įtarimo atsaukė nekuriu. Vienok šiandien Albert E. Kahn dalyką apsvarstė prieš Grigorievą ir Mosvetovą ir atsaukė. Vėliau, kai tai "The Hour" apie tuos žmones rašė buvo prasimanyta.

Bagočius šioje byloje nedalyvavo. Nors neperseniai "The Hour" redaktorius Bajoras ir išaukštė, kad Bagočius ketins draugai su kitais patraukti "The Hour" atsakomybę, bet, matyti, kad buvo klutis.

AMERIKOS LIETUVIS SPAUSTUVEJE ATLIKIA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

1943 Sieniniai Kalendoriai 1943

UŽSISAKYKITE KALEDINĖMS DOVANOMS SIENINIUS KALENDORIUS

Amerikos Lietuvis Knygyne randasi šimtais įvairaus stilio sieninių kalendorių, pritaikytų Kalėdinėms Dovanoms. Dalis jų išdėstyta lange, kurių pavyzdžius galima matyti bile kada.

Kviečiame visus Lietuvius Biznierių duoti ant Kalendorių užsakymus iš anksto. Dabar duodami ant Kalendorių užsakymus, galite būti tikri, kad jūsų užsakymai patenkins jūsų kostiumierius ir bus atspausdinti į laiką — priešais Kalėdų Šventes.

Laukiant ilgiau, gražesnieji Kalendorių pavyzdžiai gali išsibaigti, ir tikrai gausite tokius Kalendorių vaizdus, kokie bus.

Ypatingai šiemet veik visi Lietuviai Biznierių yra susirupinę ant Kalėdų savo kostiumierius apdovanoti gražiais kalendoriais. O tie, kurie neturės tų dovanų, tikrai nukentės biznyje del "neapsižiurėjimo" į laiką.

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: —
AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

For American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniose-Lietuvoje \$2.50 Pusei metu \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

Lietuva ir Amerika

AR AMERIKOS IR LIETUVOS LIETUVIŲ VADŲ POLITINĖ SAVOKA ŠIŲ LAIKŲ PALYGINAMA SU NETOLIMOS PRAEITIES? AR LIETUVOS VADAVIMO PROBLEMOS SUPRANTAMOS AMERIKOS LIETUVIAMS?

PAZVELGUS į netolimą praeitį, lietuvių kovas už politinę laisvę ir nepriklausomybę, prisimename lietuvių vadų protavimą prieš dvidešimtmetį sąryšį lietuvių tautos laisvės problemų išsprendimui, mes didžiuojamės jų gilia tautine sąvoka ir tautinės vienybės išvystymu, nes jie parodė pakankamai rimto protavimo ir drąsos, jie valiojo sukaupti visam pasauli lietuvių išvadavimo Lietuvos.

kad laikas visiems lietuviams susikaupti ir viešingai veikti, stiprinti lietuviškas organizacijas ir plėtoti lietuvišką politinę veiklą dėl Lietuvos vadavimo.

Prasidėjus karui, Lietuva atsidurė lyg a. tokiose sąlygose kaip dabar: tapo sugriauta, apvogta ir okupantų prispausta, dalis lietuvių vadų išstrempta į užsienių kraštus, Lietuvoje paliko tik patys drąsiausi ir nepaveikiamos valios Lietuvos vadai su Dr. J. Basanavičiu Vilniuje. Nors Lietuva buvo izoliuota vokiečių okupacija, tačiau Dr. J. Basanavičius pasiekė užsienio lietuvių per Švediją ir Šveicariją, pasiekė ir mus, Amerikoje gyvenančius, pastumėję mus į tautos vadavimo darbą. Atsirado Amerikoje kelėtas rimtesnių lietuvių kunigų, kurie rimtai susidomėjo Lietuvos vadavimu, kurie dalinai sušvelnino savo antipatiją tautinių grupių vadų veiklai, gi tautinių grupių vadai kaip Dr. Jonas Sliupus ir kiti įvertindami rimtumą mūsų dvasiškumą, nusilenkė, padavė jiems dešinę. Tokis sąjūdis, toki vadai dabar reikalingi Amerikoje.

Dabar Mes Žymiai Pajėgesni Politiškai Ir Ekonomiškai, Bet Silpnesni Mūsų Vadai Protavime Ir Vadovybėje.

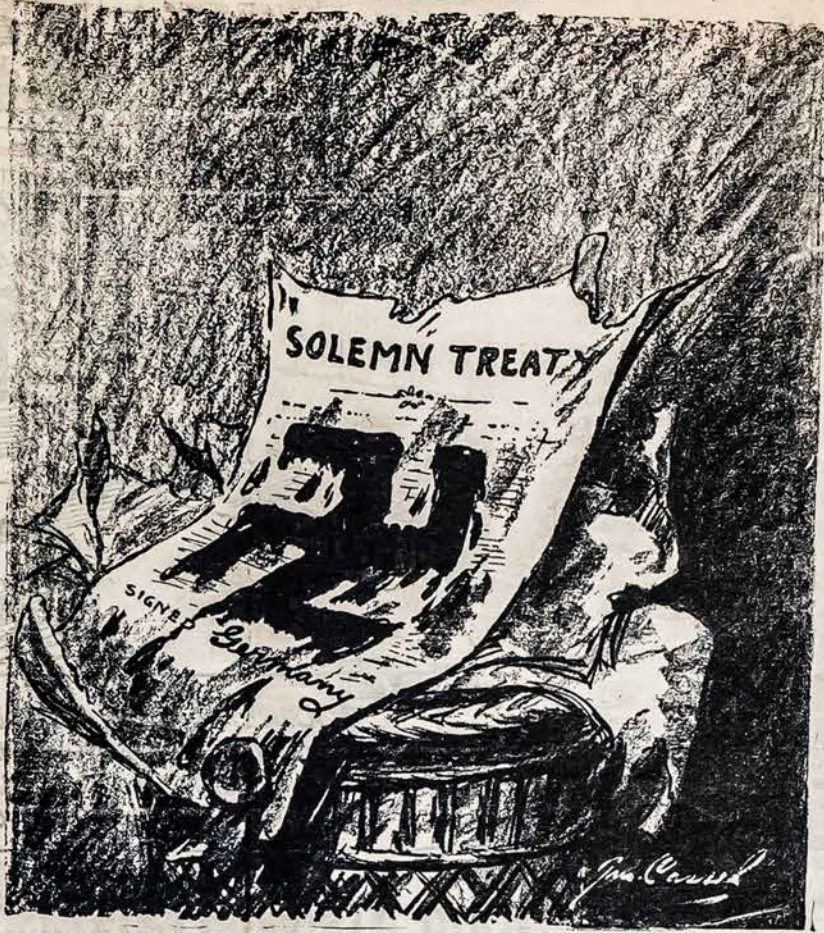
Amerikos lietuviai šiandien žymiai labiau įsisąmonėję tautinį ir politinį atžvilgiu, žymiai stipresni ekonomiškai ir įtakingi Amerikos politikoje, turi daugiau spaudos organų ir žymiai geresnes sąlygas savo lietuviškai politinei veiklai negu turėję praeityje. Šiandien Amerikos lietuviai galėtų suvaidinti svarbesnę rolę Lietuvos vadavime negu suvaidino praeityje.

bet ir dvasiniu atžvilgiu. Gyvenam visiškai apatijoję tarsi nykstanti, mirštanti tauta, kuri vos tiktai prieš dvidešimtmetį stebino pasaulio visuomenę staiga iškilusi, dramatišku tempu kovojusi už savo tautos žmonių nepriklausomybę. Šis skirtumas palyginime dabarties su praecia mūsų lietuviško sąmoningumo, politiško protavimo ir idealizmo stebina ne tiktai mūsų pačius, bet visus amerikiečius, kurie mūsų pažinti išmoko prieš dvidešimtmetį.

Tikėjomės Sulaukt Vadų Iš Lietuvos, Bet Nesulaukėm.

Kai iš Lietuvos atvyko kelėtas jaunų inteligentų ir karių Amerikon, mes manėme, kad jie sugebės paimti vadovybės vairą, kad jie gal sugebės susikabinti su mūsų siaurapročiais sroviniiais vadais ir sudarys sąlygas sukaupti Amerikos lietuvių į bendrą lietuvišką politinę veiklą. Dėja, atvykę jauni inteligentai iš Lietuvos pasirodė, kad nors jie esą lietuviškos mokyklos, lietuviško universiteto produktas, tačiau žymiai blogesnis negu praeityje buvo rusiškos mokyklos ir rusiško ar vokiško universiteto. Tai labai siauro protavimo sroviniiai karjeristai, nepaisant to, nors jie būtų daktarai, juristai ir kariai, profesionalai inteligentai, kurie neparodė rimtos politinės iniciatyvos, jokių genialių sąvaybių vadovybėje, kurie savo politišku protavimu nesubrendę, nors vargais negalais jie sukūrė vieną kitą ant popieros politiškos veiklos programą. Tačiau tas jų programą tebėra tiktai ant popieros, gyvenime, veikloje su žibintu negalima pasitebėti mūsų lietuviškam pasauli ir kitų kraštų visuomenėje. O kai kurie iš šių jaunos Lietuvos Kartos inteligentų Amerikon atvykusių jau pasižymėjo netelkime, bet skaldyme Amerikos lietuvių jėgų, kurie jau parašė kelėta lapų į juodąją knygą lošdami rolę srovinių vadų, sekdami paskui Maskvos agentus komunistus, pamegdžiodami komunistų taktiką savo veikloje, pasirodė paprasti demagogai. Šie atėjūnai tapo alyvų piliam ant ugnies mūsų srovinių "durnelių" sukurtos ir palaikomos Amerikoje propagandos, - taip sako koloni-

CANCELLED!

jos lietuvių kantrybės pritrūkę ir kai kurie jų oponantai negalėdami daugiau tvirtinti tolerancijos tokiems demagogams.

Pagaliaus atvyko ir Lietuvos Respublikos Prez. p. A. Smetona Amerikon. Manėme, kad šis žmogus, kuris tiek daug iškentėjęs ir daug visko pergyvenęs, dirbęs su a. a. Dr. Jonu Basanavičiu dėl Lietuvos nepriklausomybės, gal sugebės nors minimališkai sušvelninti mūsų lietuviškam gyvenime srovinių vadų antipatiją, gal jis laikui bėgant sukaupt Amerikos lietuvių, pastumėję juos link rimtos politinės veiklos Lietuvos vadavimui. Dėja, esam apsvylę, nes kai tiktai p. A. Smetona įžengė į Ameriką, tuojau raudonoje internacionalo agentai pasveikino jį komunistiškos kumšties jėga, paleido visą savo politinės arterijos jėgą prieš p. A. Smetoną, nes jie suprato, kad tik paneigus Lietuvos Prez. A. Smetoną, bus galima paneigti Lietuvą, nepriklausomybę, kad užtikrinti ja Maskvai. Todel komunistų vadai proklamacijomis, memorialais, protestų rezolucijomis užvertė status valstijų Gubernatorių, Valstybės Departamenta, kiekvienos lietuvių kolonijos lietuvių aprupino visokiais įtarimais, apkaltino Lietuvos Prez. Smetoną, kad buk jis esą Hitlerio šnipas, anti-demokratijos šulas.

KUO RUPINASI MUSŲ SROVINIAI VADAI?

Amerikos visuomenės vadai, vyriausybės pareigūnai priėmė p. Smetoną kaip Lietuvos Prezidentą ir jį laiko tokiu, respectuoją jį kaip prezidentą. Bet gavę komunistų ir jų simpatikų, bet bendrabarbių itarimus raštu pareiškimus p. Smetonos

SUŽEISTA ŠIRDIS

Sužeista man širdis svajonių, Aš atvirai tą pasakau: Tiktai verksmų, skriaudų dejoniu, Pasaulį pilną tematau...

Ir tankiai girdžiu, vien tik skundą Jaunos širdies gailių randų, Kodėl-gi siela nepabunda, Kodėl aš laimės nerandu?...

Širdis sužeista lig to aro, Kuris pašautas negali lėkti. Matau lig karstą atidaro, Ir juoda žemė nori prislėgti!...

Bet gal dar ne, gal neteisybė Aš jaunas dar, noriu gyvuoti, Bet kas, iš kur, kokia galybė? Pajėgš iš skausmo išvaduot?

Ar ta mergelė ką mylėjau, Su žydinčiom melsvom akim, Bet ne, o j ne! nuo jos girdėjau: "Tu neturtingas eik šalin!"

Viktoras Tatarėlis

venančių ir veikiančių srovių. Štai kame glūdi absurdiškumo sąvoka mūsų srovinių vadukų.

Tokiose sąlygose ir aplinkybėse mes gyvendami, prie tokios sąvokos vadų mes esam bejėgiai, nesugebame praktiškai, realiai veikti, vienybės pasiekti, rupintis Lietuvos vadavimo reikalais, tarp srovinių Amerikos lietuvių sąjūdis neįmanomas, nes neturime tokių vadų kai praeityje savo politinėse srovėse, kad tyrėjome. Tada Lietuvos vadavimui mes negalėsim patarnauti, Lietuvos vadavimo problemos palieka Lietuvos žmonėms išspręsti.

Bet mes žinom kai sunku Lietuvos žmonėms ir jų vadams buvo be Amerikos lietuvių rupintis išlaisvinti Lietuvą praeity. Dabar bus dar sunkiau, nes praeityje Rusija mažiau buvo pavojinga Lietuvai negu dabar. Lenkija buvo mažiau pavojinga negu dabar. Aišku, kad kai vokiečiai bus nugalėti, kai karo paliaubu sulausime, tai matysime rusų ir lenkų kariuomenes suoliais bėgančias į Lietuvą dailintis jos žemėmis, pavergti lietuvių amžiams.

Kad išvengus tokios trag'ngos ateities, dabar tiktai užsienių lietuviai, ypatingai, Amerikos lietuviai tegali apsaugoti Lietuvą nuo rusų ir lenkų pavojaus per išgavimą Amerikos vadų prietelingumo, užtarimo Lietuvai ir sudarymo sąlygų diplomatinio budu, kad sulaikyti rusus ir lenkus nuo įsiveržimo į Lietuvą. Amerikos lietuviai galėtų išsirutinti apsaugą Lietuvai Amerikoje jeigu jie turėtų rimtų, idealių, patriotingų vadų su gilia politiška sąvoka. Dėja, tenka pasakyti, kad mes šiuo atžvilgiu esam ubagai, mūsų sroviniiai vadai, tai yra "trana!", kuriems rupi tiktai jų pilvai ir srovinio kromelio b.znis, o ne tautos likimas, jos ateitis. Gaila kad mūsų visuomenės, mūsų srovinių priešaky turime dvasios ubagus, Jėgėlos sąvokos vadus, kurie klupčioja prieš rusus ir lenkus kurie nesupranta svarbos mūsų tautinės vienybės šiame momente, kurie neišgali suprasti ir įvertinti šio momento svarbos pasaulio tautų politikoje.

KAIP ATSIRADO LAIKRAŠČIAI?

(Tas nuo 4-to pusl.) raščiai yra labai dideli, bet kartu yra ir visi pigūs - jie kainuoja mažai daugiau kaip pats popierius, ant kurio jie spausdinami, o tai yra del to, kad visi didieji laikraščiai gyvena daugiausiai iš skelbimų.

Skelbimų įvedimas padarė tai, kad laikraščiai nusikratė medžiaginės priklausomybės. Prieš skelbimų laikraščiuose įvedimą visas reikalingas laikraščio leidimui lėšas duodavo atskiri turtingi asmenys ar organizacijos, bet įvedus skelbimus laikraščiai liko nepriklausomi.

Mūsų laikraščiai iki šiol dar daugiau gyvena iš prenumeratorių, negu iš skelbimų, bet paskutiniu laiku ir pas mus skelbimų skaičius pradeda didėti. Pas mus skelbiamasi mažai del to, kad mūsų prekybininkai ir pramonininkai yra nepratę skelbtis ir kad mūsų laikraščiai palygius su užsieniais, yra mažiau skaitomi.

Prie laikraščių turinio iš-tobulinimo bene daugiausiai prisidėjo patys laikraščių gamintojai - žurnalistas.

Iš prodžių žurnalistas buvo ir laikraščio redaktorius ir raidžių rinkėjas, ir leidėjas ir tt. ir tt., vadinasi, jis turėjo visą laikraščio leidimo našta ant savo pečių pakelti, be laiku bėgant laikraštintinko darbas pasidarė sudėtingesnis, ir jam dirbti prireikė didesnio skaičiaus žmonių, kurie darba paprastai turi tarpusavy pasiskirstę įvairiomis sritimis.

Didesnių laikraščių redakcijose, be vyriausio redaktoriaus, dirba daugybė įvairių skyrių vedėjų - redaktorių

ir jų padėjėjų. Be jų redakcijos turi dar daugybę straipsnių rašytojų, korespondentų, reporterių ir kiti.

Laikraščių turinio tobulėjime buvo padaryta didžiausia pažanga po to, kai įvesta telegrafas ir telefonas, nes tuo buvo žymiai pagreitin-tas žinių perdavimus laikraščiams.

Atsiradus telegrafui, atsirado ir įvairios telegramų agentūros, kurių tikslas aprupinti laikraščius žiniomis. Agentūros buvo steigiamos iš-vient visų laikraščių, nes bendrai išlaikymas mažesnio skaičiaus korespondentų pigiau kainuoja. Žymiausios telegramų agentūros yra Anglų "Reuter" įsteigta 1858 metais. Prancūzų "Havas", Vokiečių "Volfas" ir tt. Lieuvos telegramų agentura, kurios paduodamas žinias skaitydavom laikraščiuose, vadinosi "Elta."

Be telegramų agentūrų užsieniose dar yra tam tikri spaudos sindikatai, kurių tikslas aprupinti laikraščius straipsniais, apsakomis, feljetonais ir kitokia laikraštine medžiaga. Kai kuriuose sindikatuose bendradarbiauja žymiausieji pasaulio rašytojai kaip Velsas, Hauptmanas. Be to, yra susityrėjusių bendrovių, kurios aprupina laikraščius įvairiomis iliustracijomis.

Tas viskas, žinoma yra tik pas kitus, kur laikraštis yra tas. Pas mus apie tai kol kas ir svajoti netenka. Mūsų spauda dar tebėra jaunutė, bet reikia tikėtis, kad ir ji greit sutvirtės ir ištobulės.

A. Lankinikas, A. Vaisnora, RAY'S SYRUP, Lariviere, Mothersills, Dabatch Your Kidneys, KOANS PILLS

AMERIKOS LIETUVIS, STUVĖJE ATLEKIA SOKIUS SPAUDOS DARBUS

KĄ RAŠO SVETIMA SPAUDA APIE LIETUVĄ?

—Sveicarietų laikraštis "Tagess-Anzeiger", išėmęs Ciuriche, paskelbė šį straipsnį, pavadintą "Lietuvos vargo keliai":

"Jeigu visa eilė Europos valstybių pažįsta vieną svetimą okupaciją, tai Lietuva šio karo metu turi pakelti jau antrą okupaciją. Pirmasis dabartinio karo metais atėjo Sovietų Rusijos okupacija, kuri prasidėjus Vokietijos karui prieš Sovietų Sąjungą, buvo pakeista vokiečių okupacija.

Lietuva neturi jokių gamtos turtų, kaip antai geležis, anglis ar žibalas, kurie kai kurias tautas praturtino, bet neretai buvo ir jų nelaimė, nes pritraukė kitas, galingesnes tautas. Savime ne per daugiausia derlinga žemė yra beveik vienintelis šaltinis, iš kurio minta lietuvių tauta. Ukininkai sudaro gausiausią Lietuvos gyventojų sluoksnį. Irvykčius po pirmojo pasaulinio karo radikalinę žemės reformą, krašte pasiliko daugiausia smulkūs ir vidutiniai ukininkai, kurie verčiasi žemės ūkiu ir gyvulininkyste. Lietuva išveža mėsos gaminius, sviestą ir kiaušinius. Javų išvežama nedaug, tuo tarpu linai sudaro svarbų eksporto produktą. Kooperacija Lietuvoje yra plačiai išbujusi. Prieš karą ji buvo svarbiausias eksportininkas. Pavysdingasis Danijos žemės ūkis buvo idealas, kurio lietuvių ukininkas siekė su dėmesio vertu pasisekimu.

Lietuvių tauta turi dideles istorines tradicijas, kurios pasiliko gyvos. Lietuvos valstybė išaugo per paskutiniuosius viduramžių šimtmečius ir galingiausią valstybę Rytų Europoje. Dabartinė Gudija daugiau kaip pusę tukstančio metų įėjo į Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės ribas; taip pat dideli Ukrainos ir Rusijos plotai buvo valdomi jos didžiųjų kunigaikščių, kurie save vadino ne tik Lietuvos, bet ir "multorum ruthenorum" kunigaikščiais. Bet Lietuvių nėra slavai, be to, tikyba juos skiria nuo Rytų slavų, kurie daugumoje yra stačiatikiai. Tuo tarpu kone visi lietuviai yra katalikai; tik maža jų dalis yra protestantai pakeitę savo tikybą reformacijos kovų metu. Tad jau vien dėl savo tikybės lietuvių orientuojasi į Vakarų Europą.

Du šimtmečius truko lietuvių tautos kova su germanais, kurie trylikto šimtmečio pradžioje įsitvirtino dabartinėje Latvijoje ir Estijoje; tačiau germanai niekuomet nepajėgė pasilinti klylio, kuris juos skyrė nuo likusio vokiečių reicho. Pagaliau ši kova pasibaigė germanų pralaimėjimu, ir 500 metų lietuvių valstybinė siena su vokiečiais pasiliko nepasikeitusi.

Stiprėjant moskvitų valstybei, lietuviai vis labiau buvo išstumiami, kol 1795 m. Lietuva buvo užimta Rusijos. Ši okupacija truko iki pirmojo pasaulinio karo. Lietuvių tauta turi blogiausius atsiminimus iš ano okupacijos laikotarpio. Jis buvo pilnas tautinių ir religinių persekiojimų iš caristinių vyriausybų pusės; antra vertus, lietuvių tauta niekuomet nepaliovė kovojusi prieš svetimą valdymą.

Pirmojo pasaulinio karo metu Lietuva vėl atstatė savo valstybinę nepriklausomybę. Antrasis pasaulinis karas atnešė vieną svetimą okupaciją po kitos. Pirmiausia kraštą 1940 m. vasarą okupavo rusai, kurie savo draugiškumo su Vokietija metais pagriebė visą Pabaltijį. Kaip jau sakytą, Maskva neiškojo Lietuvoje gamtos turtų. Gryniausias imperiaizmas buvo ta priežastis, kuri Sovietų Rusiją pasakino pastumėti savo Vakarų sienas. Jeigu Maskva, okupavusi kraštą, suruošė "rinkimus",

tai jie tebuvo paprasta komedija. Išstaciūs vieną vienintelį kandidatų sąrašą ir nesant jokiai rinkimų kontrolei, rezultatai jau iš anksto buvo žinomi. Bent lietuvių tautos milžiniška dauguma tuose "rinkimuose" iš viso nedalyvavo.

Kaip šešioliktoji Sovietų Sąjungos valstybė Lietuva egzistavo vienerius metus. Viso Lietuvos gyvenimo bolševizacija buvo vykdoma didžiausiu skubotumu. Ta pati tvarka, kuri du dešimtmečius įvesta Sovietų Rusijoje, buvo vykdoma ir čia. Tai reikė visiška lužis su ta santvarka, kuri buvo savita Lietuvių tautai. Jeigu bolševizmas, matomai, tinka kitoms tautoms, tai jis nieku būdu netinka lietuvių tautai. Lietuviai žino, kad jų nusistatymas bolševizmo viešpatavimo atžvilgiu neatitinka jų sąvokų, kurias kai kas yra susidaręs apie gyvenimą Sovietų Rusijoje. Lietuviai nė nenori toms sąvokoms daryti įtakos."

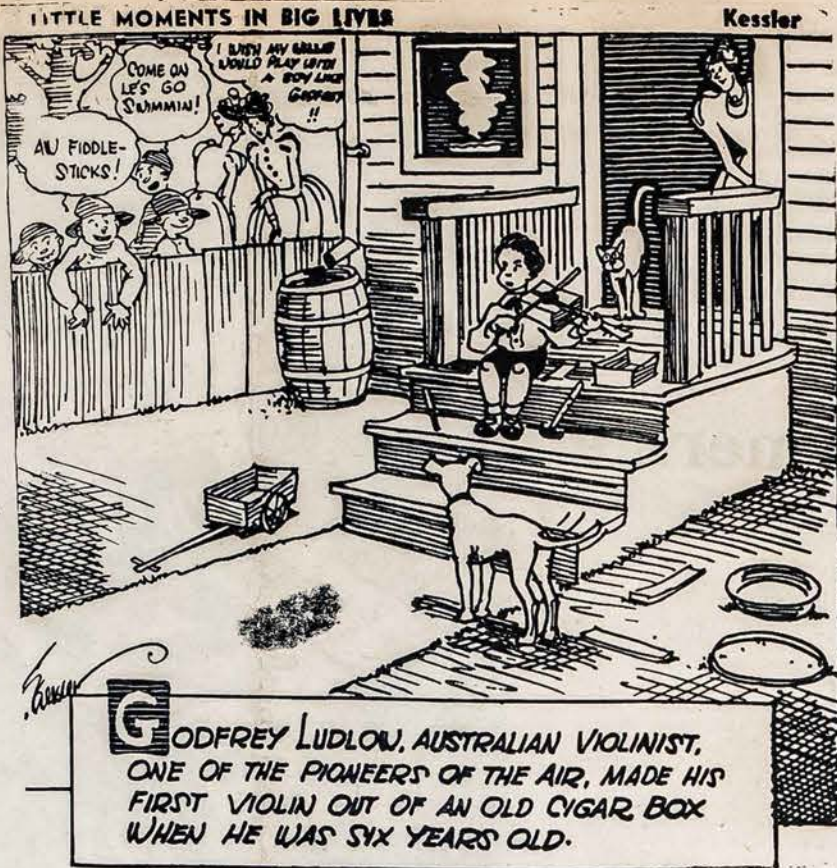
Paminėjęs Vokietijos - Rusijos karo pradžią pereinę metų birželio 22 dieną, sukilimą prieš bolševikus Lietuvoje ir nepriklausomybės paskelbimą birželio 23 dieną, Sveicarietų laikraštis toliau taip rašo:

"Tačiau lietuvių tautos vargai tuo nepasibaigė. Lietuvių tautinė vyriausybė pasiliko prie vairo tik kelias savaites. Kai karo veiksmai pasistumėję daugiau į Rytus, Lietuvą perėmė išimtinai vokiška civilinė administracija, kuri tuojuo pat pašalino lietuvių vyriausybę. Iš trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — buvo sudarytas, kartu su Gudija, kuri per 20 metų priklausė Sovietų Sąjungai, naujas padaras — "Ostland", kuris laikomas "reicho komisariatu". Kaip matyti iš atsakingų vokiečių sluoksnių pareiškimų, galutinį sprendimą esą norima priimti ateityje, po karo. Pagaliau, viskas priklausys nuo karo išdavų.

Jeigu vokiečiai palieka galutinį sprendimą ateičiai, tai iš kai kurių pažymių vis dėlto matosi, kuo okupacinės įstaigos vadovaujasi. Vaizdžiausias dabartinė padėtis Lietuvoje aiškėja iš to fakto, kad vokiečių įstaigos nepanaikino nusavinimų, kuriuos įvykdė bolševikai. Ši politika tačiau aiškėja, jeigu prisiminsime, kad kai kurie įtakingi sluoksniai Vokietijoje galvoja paversti Rytų Europą "kolonialiniu kraštu". Tai, greičiausia, tėra vieninteliai galimas išaiškinimas, kodėl Pabaltijyje ukininkai pripažįstami tikrai valdytojais, o ne savo žemės savininkais.

Tiesa, reprivatizacija (t. y. nuosavybės grąžinimas) pradėta amatininkams, smulkiems pramoninkams (iki 20 darbininkų) ir smulkiems pirkliams. Tačiau ir iš šių priemonių matyti, koks vaidmuo numatytas Baltijos erdvės tautoms. Visa eilė vokiečių monopolinių bendrovių jau iš dalies parėmė stambiają prekybą ir pramonę. Nueita net taip toli, jog įsteigti savo rusiškas kapituliniai teismai. Byla, kurioje kaip-ko šalis dalyvauja vokiečiai, negali būti sprendžiama lietuvių teismo; tokia byla sprendžiama naujai įkurdintieji vokiečių teismai.

Šie trumpi duomenys, aišku, dar neparodo tikros padėties dabartinės okupacijos metu. Visa eilė kitų aplinkybių šalia to fakto, kad tauta nėra šeiminkas savo krašte, sudarė Lietuvoje tą pačią atmosferą, kaip ir kitose Europos okupuotose valstybėse. Kai dėl komunizmo, tai Lietuva, lygiu būdu ir visos Pabaltijis, į jį žiuri panašiai, kaip ir suomių tauta. Betgi lietuvių tauta tikisi, kad įvykių eiga jai bus pa-

GODFREY LUDLOW, AUSTRALIAN VIOLINIST, ONE OF THE PIONEERS OF THE AIR, MADE HIS FIRST VIOLIN OUT OF AN OLD CIGAR BOX WHEN HE WAS SIX YEARS OLD.

Kaip Atsirado Laikraščiai

LAIKRAŠČIŲ PIRMTAKUNAI — PIRMIEJI LAIKRAŠČIAI PASIRODĖ KINIJOJ IR SENOVĖS ROMOJE. — IS KO KILO "GAZIETOS" VARDAS. — KAIP LAIKRAŠČIAI TOBULĖJO. — DARBARTINIAI LAIKRAŠČIAI IR KT.

Laikraščiu, arba tiksliau pasakius, šių dienų laikraščiu pirtakunu, atsiradimo tiksliai nustatyti negalima. Tik viena aišku, kad laikraščiai tegalėjo atsirasti tik po to, kai buvo išrastas raštas, o ištobulėti išradus spausdinamąsias mašinas.

Laikraščio pradžios mokslininkai ieškojo aigiptiečių "ieroglifuose" ir babiloniečių bei asirietų "dantiraščiuose". Nors kalbama, kad kai kuriems mokslininkams ir pavykė rasti lentelių, kuriose yra surašyti svarbesni tų dienų įvykiai, bet dar nėra aiškiai iširtas dalykas ir todėl tų lentelių dar negalima laikyti šių dienų laikraščio pranokėjom.

Aiškesnių žinių apie leidinius, kuriuos jau galima pavadinti laikraščiais pirtakunais galima rasti tik senovės Romoje ir Kinijoje, nes ten reguliariai išeidavo ranka rašomi leidiniai, kuriuose būdavo dedamos žinios apie karus, apie įvairius svarbesnius įvykius, būdavo dedami valdžios įsakymai, javų kainos ir kitos svarbesnės žinios. Romoje tuomet ėjo leidinys "Acta Diurna", o Kinijoje — "Tsing pao."

Panašių rankomis rašytų periodiškai leidžiamų lakštelių senovėje buvo ir kitose valstybėse, bet jiems laikraščio vardo, šiandienine prasme, taikinti jokia būdu negalima. Tai buvo tik paprasti, maži lakšteliai, kuriuose būdavo surašyti tik svarbiausieji įvykiai.

Tokie ranka rašyti laikraščiai seniau buvo labai brangūs ir tik aukštesniajam luomui teprieinami, nes jiems rašyti reikėdavo labai daug laiko.

lanki. Pasilieka džiuginantis faktas, kad Amerikos Jungtinės Valstybės nei kiek nenukrypo nuo savo principinio nusistatymo, pagal kurį visos tautos turi tą pačią teisę į laisvę."

Laikraštis šiandienine prasme atsirado tik apie 1456 metus, kai vokiečių Jonas Gutenbergas įsteigė spaustuvę.

Įsteigęs spaustuvę Gutenbergas sumanė atspausdinti Šventąjį Raštą, bet neturėjo lešų. Tuomet jis vargais negalais gavo pinigų pasiskolinti pas tų laikų bankininką Fusą, bet labai sunkiomis sąlygomis. Kadangi tų sąlygų Gutenbergas išpildyti nepajėgė, tai visos Gutenbergas spausdinamosios mašinos atiteko Fusui.

Nors Gutenbergas ir "bankrotavo", bet jo išradimas neišnyko, bet laikui bėgant vis tobulėjo.

Pirmieji spausdinti laikraščiai yra užsilikę nuo 1498 metų. Jie buvo spausdinami Vienoje, Niurenberge, Antwerpene, Venecijoje ir daugelyje kitų miestų.

Juose yra aprašomi visi žymesnieji tų laikų įvykiai: nuteisimai mirti, raganų deginimai, nužudymai, karai, žymesnių žmonių mirimai, gamtos katastrofos ir kt..

Nors tuomet laikraščiai jau ir buvo spausdinami, bet dėl spausdinamųjų mašinų netobulumo, būdavo spausdinama labai mažas egzempliorių skaičius ir jų kaina būdavo didelė.

Apie 1561 metus Venecijoje buvo rastas budas laikraščiu skaitytojų skaičiui padidinti, nedidinant spausdinamųjų egzempliorių skaičiaus. Venecijoje tuo laiku ėjo laikraštis vardu "Notizie Scritte" ir tam tikras jo egzempliorių skaičius būdavo viešai iškabinamas tam tikrose skaityklose. Tuos laikraščius galėdavo skaityti kiekvienas, kuris užsimokėdavo tam tikrą pinigą vadinamą "gazette", nuo to mokamo už laikraščio skaitymą pinigų, gavo "gazietos" vardą ir patį laikraštis.

Panašių skaityklų įsteigi-

mas davė galimumo ir platesniems liaudies sluoksniams naudotis laikraščiais. Tos skaityklos visuomenėje turėjo pasisekimą ir buvo gausiai lankomos.

Anglijos laikraštis šiandienine prasme pirmasis buvo išleistas Londone 1622 metais "Weekly News", Prancuzijoje 1672 metais "Mercure de France", Švedijoje 1643 metais "Ordinarie Post Tridende", Austrijoje 1526 m. "Neve Zeitung", Vokietijoje 1615 m. "Frankfurter Journal", Rusijoje "Sanktpeterburgskija Viedomosti" 1702 metais Jungt. Am. Valstijoje — 1716 metais, Danijoje — 1749 metais, Suomijoje 1818 metais, Latvijoje — 1830 metais, Estijoje — 1840 metais ir Lietuvoje — 1848 metais.

Iš pradžių, pirmieji laikraščiai buvo labai paprasti, skurdūs tiek formos, tiek turinio atžvilgiu, bet laikui bėgant ir tobulėjant spausdinamosios mašinoms tobulėjo ir laikraščiai, iki pasiekė tokio laipsnio, kokiame dabar randasi. Seniau laikraščiai paprastai buvo spausdinami ant popieriaus lakštų vienoje pusėje, bet 1804 metais anglas, lordas Sterhope išrado presą spausdinantį iš abiejų pusių. Nuo to laiko, spausdinimas ėmė greit tobulėti, o tobulėdamas kartu ir pigėjo.

Ilgą laiką spausdinimui raidės buvo išpiaustomos iš medžio arba metalo. Žinoma, toks raidžių gaminimo būdas buvo labai nepatogus ir brangus. 1805 metais anglai Ving ir Vhitte išrado mašina raidėms atlieti. Kiek vėliau vienas vokiečių dar išrado garu varomąjį presą. Apie 1880 metus buvo išrasta ir rotacinė spausdinamoji mašina. Išradus rotacinę mašiną, spaudos darbas žymiai palengvėjo, nes rotacinė mašina labai greit gali spausdinti.

Visi minėti spaudos išradimai labai padėjo ištobulėti laikraščiu spausdinimui, kas žinoma, teigiamai atsiliepė ir į laikraščiu turinį.

Didelę įtaką spaudos to-

kaip pav. Londono "Times"

arba Naujorko "The World" bulėjimui padarė išradimą visos eilės raidžių rašymo mašinų, iliustracijų, kurios davė galimumą rašyti loikraščiuose įvairių pabrėžimų. Dabar kai kurių laikraščiu — žurnalų leidimas dalis susideda iš iliustracijų nes iliustruotus laikraščiu skaitytojais labiau mėgiami. Dabartiniu laiku visose niuose laikraščiai yra išsiplatinę, kai kurie net milijoninius skaitytojų skaičius ir yra labai "New York Times". Nors tai (Tąsa ant 3-jo pusl.)

AMERIKONISKA NOVELA

Arėjas Vitkauskas. Nėra sta prie kapo. Amerikoniškas... —Na, jau ta dabar... sako žmonės, skaitydami... raštyje žinia, kad mirė... nės vyras. Žinoma, žmonės... kaip gera, prikalka, bet... tus, kaip sakoma, kad... kalba, tą prikalka... Lietuvoje kaimiečiai... apie busimą karą. O... tikrųjų buvo su Mikutiene... vienai žinoti!...

Graborius gauna... kad viskas būtų kuo... giau. Ir yra iš ko!... žmogus dirbo, vaikų... rėjo, pinigų liko. Be... žmonių kalbos ir pačią... kė.

Laidotuvių diena... automobilio eilė... žamą karštą. Našle... ra tradicinei našlei... ruostėsi raudonas... net kartais pasikuk... dėl to mirtis ne sporto... Išgyvenus tiek metų... kaip jau ten besugy... dėl to gaila! O čia... loja...

Prie duobės, kaip... laukia žmonės, našle... laikyti garsiu są... —O štai kandidatas... atvažiuavo!... kalba boba... damos į vyro pusę, kur... jau boby liežuviais... tiene rišamas...

Į širdį, aišku žmog... Graborius, prie vis... kokių jausmų... patarnavimo, turi dar... darba. Našle nori, j... duobės atgabeno foto... minėms ir artimiesi... liudnai malonu turėti... atsisveikinimo nuotra... Nufotografaves kar... nes, fotografas prie... žda Mikutienei. Ši... galva.

—Galima pradėti!... Pasitaikius žmonių... mui ties duobe, foto... siestato aparatą, lauk... tiendė žvilgsi į aparat... Staiga nauja srovė... graudaus verksmo... prie duobės. Žmonės... dančią našlę. Fotogra... giasis paskutiniam... Nekantriai žiuri į... kad kas nesutrukdyt... užlystų už aparato...

O Mikutienei pradė... Akys užmerktos, lupos... pračiauptos,—alpsa... —truputi į pasizūri, b... sai akių neatmerkdam... grafui geriausias momen... Uloul fotografas, kas... patį geriausią momen... jau aparatą. Bet ka... staiga ir užlindo už fo... li visą nuotrauką sutru... Čia pasigirdo piktas... balsas fotografo, dar... valandos ritimu, bet... jos — našlės Mikutienei... —Pasitraukit! Ar... kad aš alpsu!...

Ir išsiganęs žmogus... šali. Fotografas dekl... ratą, viskas gerai iš... Našle greitai atgav... so ko išvežė iš kapin... mui jai skruostai ir b... visai susitvarkė...

Tiesa, po kaikiuro... išteikėjo už to paties... jau senai jau primet... liežuviai. Bet ar ma... artistiškaai verkė ir al... ro kapo, tai ar negal... žmonių liežuvių užgri... veiksmus, turis tiką... save kitų akyse pate... bas nukreipti?!

Siaip, ar taip, autorius... ko apie Mikutiene, dab... kita pavarde. Autorius... ga atlika — jis užf... kas įvyko.

CHICAGO, ILL., 1934

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvių skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvių prenumerata \$2.00 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$3.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:—

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Vietos žinios

Pagerbė Vyčius, kurie Karo Tarnyboje

Pereitą ketvirtadienį, šv. Kazimiero bažnytinėje salėje, įvyko vakaras pagerbimui jaunuolių vyčių, kurie yra karo tarnyboje. Kun. Jonas Padvaiskas pašventino karo tarnystės vėliavą, o tėvelis Jonas Bakanas įteikė ją vyčiams. Julius Jurgelionis, U.S.N.R., priėmė vėliavą vardan Vyčių 26-tos kuopos. Adv. Antanas Milleris pasakė įspūdingą kalbą. Atminties ženklai buvo suteikti šių jaunuolių motinoms ir žmonoms. Po to buvo judomi paveikslai.

Sekantieji jaunuoliai yra tarnyboje. Jie buvo Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos veikiančieji nariai: 1.) Vytautas Ivaška; 2.) Antanas Kondrotas; 3.) Vytautas Kondrotas; 4.) Pranas Kon-

drotas; 5.) Pranas Zinkus; 6.) Juozas Virbašius. 7.) Antanas Morkunas; 8.) Julius Jurgelionis; 9.) Jonas Bendoravičius; 10.) Antanas Šipas; 11.) Kostantinas Daučiūnas; 12.) Kazimieras Kulikauskas; 13.) Povilas Puras; 14.) Juozas Sakaitis; 15.) Kazimieras Baublys; 16.) Juozas Ruktys; 17.) Leonardas Matulis; 18.) Antanas Mažukna; 19.) Eugenijus Parulis; 20.) Alfonsas Kuzmickas.

Komisija kuri surengė šį vakarą susidėjo iš sekančių narių: Jono Slivinsko, Teofilės Aukštikalnytės, Birutės ir Klaros Šloraitės, Leonardo Matulio ir Ievos Jurgelionytės. Gaila, kad taip mažai žmonių atsilankė. Vakaras užsidarė su Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnais.

ISPUDŽIAI IŠ AMERIKOS LIETUVIO VAKARIENĖS

Manau, kad vakarienė pavyko kuo puikiausiai. Jei ne taip gerai materiališka, tai morališka kuo puikiausiai. Atsilankė gražūs bursy vietinių lietuvių, taipgi inteligentų ir biznierių, kaip tai advokatas Antanas ir Matilda Milleriai; biznierių Jonas Bačinskas, Jonas Dvareckas, Kazys (White) Vaitkevičius, Liudvikas Volungis, Antanas ir ponias Dudai, Vincas Mitrikas, Antanas Kriaučialis ir daug kitų.

Ponas Ambrozus Blažys gabiai vedė vakarą. Poniui A. Blažiui už tad priklauso dideli nuopel-

nai. Ponas Antanas Dailyda prižiūrėjo viduje tvarkos. Lietuvos veikėjos atliko savo užduotį kuo puikiausiai, viskas buvo pagaminta skaniai ir tvarkingai. Kalbėtojai, adv. Antanas Milleris, V. Čekanauskas, G. Kyba, A. Duda, J. Dvareckas, ponias M. Mitrikienė pasakė nuosirdžiaus kalbas apie lietuviško laikraščio naudingumą Worcesteriečiams. V. Antanavičiaus orkestras, vienas iš gyviausių, linksmino visus iki vėlai nakties. Taip sakant, vakaras prieš adventus praleistas linksmai ir maloniai.

Vienok dar neviskas. Vienas iš svarbiausių įspudžių tai buvo naujos lietuviškos žvaigždės pasirodymas. Turiu pasakyti, kad panelė Birutė Rupkiūtė yra apdovanota su nepaprastai malonių ir žavėjančiu balsu. Ji padainavo tris dienas, pianu pritariant Elenai Čenienei. Nors ji dar jauna mergaitė, vos tik tą dieną jai sukako 16 metų amžiaus, bet ji jau savo balsą puikiai lanksto. Be abejonės Birutės ateitis laukia dainos pasaulyje. Linkime geriausių pasisekimų Birutei.

Worcesterį yra keli tam tikri barškaliai. Jei kas ką rengia, ar daro ką kokia organizacija, tai tie barškaliai išsijusę barška, kad neitų į tokius parengimus, net persiėmę kolioja kitus. Tokių yra vienas su usais, jo vardas Vincas K. Dar kartais kiti du ar trys prisideda, na ir barška. Tie žmonės nuo nervų jau kratosi, kaip žvirblis ant tvoros, delto kad jiems nevyksta suklaidinti gerų lietuvių. Kitą kartą parašysiu daugiau apie tuos barškalius. Rep. J. K.

Beano Vakarėlis

Beano vakarėlį rengia Birutės Lietuvių pašalpinė draugija šeštadienį, gruodžio 5-tą, 7-tą valandą vakare, L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Prašom visų kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Už mažą įžangą galėsite laimėti aštuonias dovanas, ar dar daugiau. Bus ir pavašininimų. Visi, kurie tiktai atsilankys turės progą praleisti laiką linksmai. Visi į Birutės draugijos "Beano" vakarėlį.

LIETUVIAI! SKAIITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

LINKSMŲ KALĖDŲ

pagal Žvaigždėtos Vėliavos Budą

PADARYKITE ŠITAS KALĖDAS TOKIAS KOKIAS BERNAICIAI IR MERGAITES TOLI NUO NAMŲ SVAJOJA.

Pirkite Karo Bonus ir Markutes

Denholm Mckay Co.

"TAI DIDELE KALĖDŲ KRAUTUVĖ"

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Antanas Jakutis, Worcesterio Polytechnic Instituto 22 metų studentas, Antano ir Magdalenos Jakučių sunus, nuo 20 Crescent gatvės, buvo įvesdintas į moksliškos brolijos garbės narius iš priežasties nepaprastus gabumus moksle.

Karys Arthur Ješinskas, nuosavos apdraudus agentūros vedėjas, parvyko atostogoms pas savo tėvus Petrą ir Marijoną Ješinskus. Arthur Ješinskas pasikirtas karinėje tarnyboje į šiltą Florida valstiją.

Vincas Valatka, jureivis, parvyko per porą dienų paviešėti pas savo tėvus Vincą ir poniją Valatkas, Perry alėjos. Vincas jau buvęs Afrikoje ir kituose tolimuose kraštuose.

Antanas Zanauskas, jureivis, taipgi parvyko paviešėti per porą dienų pas savo draugus ir pažįstamus. Jisai taipgi matęs visokių nuotikių.

Šiomis dienomis įsirašė į jūreivius Hebert B. Žalnieraitis. Šią savaitę šaukiami Dėdės Samo kariuomenėn iš pirmo Ward Pranas Barys ir Jonas Liekus.

Nelaimingame gaisre, naktinio klubo Coconut Grove, Bostone, žuvo Worcesterio lietuvių Ona B. Čiuriūtė, 22 metų amžiaus, Tamo ir Petronės Čiurdukė, nuo Vernon gatvės. Taipgi žuvo Juozo Pečiulio anukas, Charles F. Hildreth, Jr. Jo motina yra Marijona (Pečiuliūtė) Hildreth. Jaunuolio draugė panelė Conlin sykiu mirė, bet žmonės su kuriais juodu buvo nuvykęs išliko gyvi. J. Krasinskas

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Šv. Jurgio draugijos metinis susirinkimas bus penktadienio vakare, gruodžio 4-tą, 7-tą valandą vakare, L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Šitas susirinkimas yra labai svarbus — bus renkama valdyba ateinantiems metams. Bus laikurių įstatymų pakeitimai, todėl svarbu, kad kiekvienas išreikštų savo mintis. Nariai atsilankykite skaitlingai į susirinkimą.

A. V. Dailyda, pirmininkas

Šv. Liudviko draugijos metinis susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 7-tą, 7:30 valandą vakare, 1942 metais, L. U. Klubo svetainėje. Visi nariai būtinai turi dalyvauti susirinkime, nes yra labai svarbių reikalų apsvarstyti. Komitetas

Namų Savininkų Žiniai

Namų Savininkų Sąjungos susirinkimas atsisub Washburn Hall, Mechanics Building, 321 Main g-vės sekmadienį, gruodžio 6-tą kaip 3:30 po pietų. Bus keletas įžymių kalbėtojų, kurie guldins namų savininkų reikalus. Ateikite ir atsiveskite savo draugus. Įžanga dykai.

Svarbus Pranešimas

Svento Vardo Jėzaus draugijos metinis susirinkimas bus gruodžio mėnesio penktą dieną, 7-tą valandą vakare, šv. Kazimiero parapijos bažnytinėje svetainėje, 41 Providence gatvės. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą. Ne tiktai dabartinės valdybos pareiga, bet ir kiekvieno nario priedermė yra atsilankyti ir išrinkti sau valdybą, kad paskui po susirinkimo nesakytumet, jog valdyba negera. Valdybą renka vien tik atsilankę nariai, pati save negali išrinkti. O kairurie neatsilanko į susirinkimą, bet paskui varo visokias propagandas prieš valdybą, o patys neapsiima. Taigi, visi nariai prašomi atsilankyti ir išrinkti valdybą.

V. C. Barisas, Prot. Rašt.

ŠEŠTADIENI
Paskutinė Diena Musų

LINKSMŲ KALĖDŲ PARDAVIMO!

Bernaicių Trumpi SU KEPURAITĖMIS PALTAI

Pasirinkite Iš Dvieju paprastai \$9.95 mađu

\$845

Už tą patį sutaupinimą, abiejų pusių paltai (mackinaw) visiem orams. Vyriškos klėtkuotos medžiagos su vienu šonu gabardinio apsaugoti nuo lietaus ir vėjo. Mieros 8 iki 16.

Trečias Aukštas Bernaicių Krautuvė

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS JAUNUOLIAI KARINĖJE TARNYBOJE

Antanas Šipas išvyko lapkričio 25-tą tarnauti armijoje. Antanas baigė šv. Kazimiero parapijos mokyklą ir Komercijos aukštesnę mokyklą. Jisai priklausė prie Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos ir Studentų Sąjungos. Jisai buvo šv. Kazimiero parapijos Studentų "basketball" ratelio pirmininkas. Elena Šipaitė, su pagelba keleta draugų, surengė jam išleistuves lapkričio 14-tą, Maironio Parke.

Susirinko apie 100 jaunuolių ir giminių, kurie įteikė jam dovaną — pinigais ir išreikšė daug linkėjimų. Konstantas Paulukonis mokytojas, buvo programo vedėjas. Ponas Plutukis dalyvavo kaip atstovas iš American Steel and Wire Co. Panašios išleistuvės buvo surengtos Edvardui Pyragiui, kurs išvyko į Armiją. Apie tą patį laiką išvyko Leonardas Matulis ir Juozas Gražulis į Krašto Apsaugos tarnybą.

Nauja Porelė Sugryžo Nuo Didžiosios Kopos Iš Kelionės

Elena Aldona (Barisaitė) ir Vladas Kačėnai šią savaitę sugryžo iš po vestuvinės kelionės į Baltuosius Kalnus, New Hampshire valstijoje ir į New York. Vaclavas Barysas, gerai žinomas vietinis veikėjas yra jaunosios tėvas. Elenos ir Vlodo Kačėnų vestuvės įvyko lapkričio 21-mą, šv. Kazimiero bažnyčioje, Providence, R. I. Trys kunigai atlikė apeigas. Vestuvės buvo nepaprastai didelės, nes abudu turėjo daug giminių ir buvo gerai žinomi tarp Worcesterio ir Providence lietuvių. Jaunoji dirba Providence prie karinių darbų, taipgi jaunasis dirba prie lėktuvų išdirbystės darbų. Vestuvinė puota buvo suruošta Providence mieste, restaurane. Jaunujų tėvai, giminės ir draugai dalyvavo iš Worcesterio, Stoughton, Needham ir Providence. Jaunieji buvo apdovanoti gausingomis dovanomis taipgi buvo išreikšta nuosirdžiaus linkėjimai. Rep.

ANTANAS VAIČIULAITIS (Nepriklausoma Lietuva)

Nuo didžiosios kopos Tau parnešiu smėlio, O nuo marių krašto — Baltą akmenėlį. Baltą akmenėlį Amžių amžiai plovė, Ir didžioji kopa Čia nuo amžių stovi. Kam apunko dienos Ir širdis kam sopa, Tam linkiu ramybės Nuo didžiosios kopos. Ten žvejų kaimelis Miegti užpustytas, Ten sapnų nedrumščia Vakaras nė rytas. Kai išdils mūsų pėdos, Kai nuplaus jas putos Žalioje girelėj Vis čiaušės lakštutė. Vis kvepės čia smėlis Ir kvepės pušaitės... Kas tada išvaikščios Šiuos klonius, pašlaites? Nulinkau prie marių, Prie vilnių ir pruslių. Ošia, ošia vandens Amžini ir duslus.

LIETUVIAI! SKAIITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

Vienas tonas \$13.95
Du tonai ir daugiau \$13.90

Anglys

Aukščiausios Rušies Amerikoniškos Kietos Anglys Pečiaus arba Riešutinio Dydzio

NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMBI-ANGLYS

DOMESTIC FUELS, Inc.

641 Cambridge gatvės Dial 5-6962

EKSTRAI Namai Pardavimai

June Street 105. Geras šeiminų namas, 7-7 kambarių, kieto medžio grindys, skalbimo kambariai, boileriai, virš 6000 pečių. Kaina \$9500, imkiamas. Hitchcock Rd, 58. Tiesių namas, 5-5-5 kambarių, kieto medžio grindys, skalbimo kambariai. Geras ma viename gyvenime. Karų garažius. Kaina geros išlygos. Willard Ave. 9. Geras šeiminų namas, vieno kambarių vietų Worcesterio kambariai su visais patogumais įtaisymais. Tiesių garažius. Gerai išlyginti \$13,000, geros išlygos. Hammond St. 32 ir The St. 4. Geras pirkinys vestimentų. Septyni kambarių ir krautuvė. Nuomų per mėnesį pereinama \$1812 per mėnesį. Kaina \$10,500. A. BLAŽYS 208 Lincoln St. Dial 2-2211

CHARRON RADIO

ELECTRINIAI PIANAI, Radio Pečiai, Pianai, 20 Trumbull Street, Worcester, Mass.

Edward Yanover PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valgyklą, Degtinę, Vyną ir kt. 278 MILLBURY GATEWAY Tel. 2-2211

REIKALINGAS patvirtinti ninkas prie abelo spausdinti bo. Rašykite: Amer. Liet. 14 Vernon St., Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Patarnavimas Dieną ir Naktį Biednuomenei už Nupigintą Kainą

KOPLYCIA DYKAI Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga 340 Harding Street WORCESTER, MASS.